

РАШИЗМ У ДІЇ: ПІДСТУП, ОБМАН, ЛИЦЕМІРСТВО

1 червня – Міжнародний день захисту дітей

Уночі 1 червня 2023 року внаслідок падіння уламків ворожих повітряних цілей в Кисві загинуло двоє дітей.

1924 року в Женеві була ухвалена декларація про права дітей, проголошена потреба соціального захисту прав дитини. Два десятиліття перегодом у Парижі рішенням сесії Ради Міжнародної демократичної федерації жінок був заснований «Міжнародний день захисту дітей» («International Children's Day»). Вперше «Міжнародний день захисту дітей» відзначався 1950 року. ООН підтримала цю ініціативу й оголосила захист прав, життя і здоров'я дітей одним з пріоритетних напрямків своєї діяльності. Він щорічно святкується 1 червня.

20 листопада 1959 року Генеральна Асамблея ухвалила Декларацію прав дитини. Були проголошені рівні права дітей у сфері виховання, освіти, соціального забезпечення, фізичного і духовного розвитку незалежно від кольору шкіри, національної належності, громадського походження, майнового стану та іншого. Відтоді «Всесвітній день дитини» традиційно відзначається як день світового братерства і взаєморозуміння дітей. 20 листопада 1989 року Генеральна Асамблея ухвалила Конвенцію про права дитини. Відповідно до Указу Президента України від 30 травня 1998 року № 568/98 «Про день захисту дітей» це свято щорічно відзначають в Україні 1 червня...

2016 року я переклала книжку австрійської письменниці й журналістки д-ра Маргарете Руфф «Малолітні в'язні фашизму» (<https://www.youtube.com/watch?v=9dk-p8cE0kM>). В ній були зібрані численні інтерв'ю та описані драматичні історії підлітків, примусово вивезених з України (з Київської, Черкаської, Луганської, Полтавської, Донецької областей, а також з Польщі) на підневільні роботи до Австрії під час Другої світової війни. Авторка задокументувала свідчення колись молодих людей, які показують, в яких жахливих умовах вони були змушені перебувати поза межами рідної землі.

Окрім драматичних і трагічних історій, пов'язаних з ви-

везенням неповнолітніх на примусові роботи до Австрії та Німеччини під час Другої світової війни, існувала нацистська практика викрадення дітей з окупованих територій та їхнє подальше онімечення в «расово чистих» родинах Райху.

Ці антигуманні акції на захоплених територіях СРСР гітлерівці почали проводити вже з 1943 року. Дітей зазвичай насильно забирали у батьків (у разі спротиву рідних убивали) і відправляли до дитячих притулків. Тих, хто не проходив огляд у нацистських спеціалістів і лікарів, спрямовували до концтаборів або ж одразу вбивали.

Малюкам змінювали документи й давали нові імена. Залим навчали німецької мови. Зазвичай «германізація» тривала три-чотири місяці. Після цього дитину віддавали на усиновлення. Як правило, названі батьки не знали походження дітей.

Докладніше про це можна прочитати у статті Володимира Гінди і Сергія Стельниковича «Фабрика дітей Гімmlера. Як нацисти викрадали неповнолітніх з окупованих територій» (<https://localhistory.org.ua/texts/statti/fabrika-ditei-gimmmlera-iak-natsisti-vikradali-nepovnolitnikh-z-okupovanih-teritorii/>).

А це сучасні українські реалії. Більш ніж промовисті заголовки: «Насильне вивезення дітей з України: де та як Росія вирощує «нових громадян»» (https://24tv.ua/rosiya-vikrala-25-tisyachi-ukrayinskih-sirit-ukrayinu-yih-ne_n2324834); «Рашисти готуються викрасти з Мелітопольщини тисячі українських дітей» (<https://sprotyv.info/news/rashistigotuyutsya-vikrasti-z-melitopolshhini-tisyachi-ukra%dl1%97nskih-ditej/>)...

У жодному разі не можна було уявити, що у XXI столітті, через сім десятиліть після закінчення Другої світової війни, трагічна тема депортації та вбивств дітей стане актуальною для України – путінські рашисти, як свого часу гітлерівські нацисти, примусово вивозять і викрадають маленських українців, аби розв'язати свої демографічні проблеми. Рашистська держава всіляко сприяє інтеграції українських дітей у російські сім'ї, перешкоджає їх поверненню на батьківщину, нехтує нормами міжнародного гу-

манітарного права, ускладнює пошук переміщених. Їхню ідентичність кремлівські людолови намагаються стерти за допомогою брехливої пропаганди.

Десятий рік триває російсько-українська війна, яка принесла українським дітям невимовні страждання. Сотні загубили, тисячі зруйнованих доль. Малюки змушені проводити дозвілля в укриттях, або тікати від небезпеки у різні куточки країни, Європи та світу.

За час, що минув од початку 24 лютого 2022 року повномасштабної збройної агресії РФ в Україні загинуло близько 500 дітей, близько тисячі отримали поранення різного ступеню тяжкості. Офіс Генпрокурора повідомляє, що триває підрахунок постраждалих дітей в місцях бойових дій, на тимчасово окупованих та звільнених територіях. Рашисти депортували з України 19 393 дитини й створили понад 70 таборів для примусового утримання малечі.

В оперативній інформації Генерального штабу Збройних Сил України від 27 квітня 2023 року зазначено: «Російські загарбники цинічно продовжують здійснювати незаконне вивезення дітей із тимчасово захоплених територій Луганської області. У окремих населених пунктах Щастинського району, окупанти анонсували так званій відпочинку для школярів у літніх таборах на території російської федерації».

Того ж дня Парламентська асамблея Ради Європи визнала геноцидом депортацію та насильницьке переміщення українських дітей на територію РФ. ПАРЕ закликала Міжнародний кримінальний суд розглянути можливість кримінального переслідування за цей злочин.

«Організація з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ) наголошує, що вивезення дітей може вважатися воєнним злочином. Тисячі депортованих та викрадених українських дітей стали заручниками рашистів. Вчинена крадіжка майбутнього української нації».

Нещодавно ОБСЄ опублікувала звіт на 90 сторінках щодо депортації та примусового переміщення українських дітей Російською Федерацією. У документі вказано, що РФ порушила низку міжнародних норм – у тому числі, Конвенцію ООН про права дитини. «Депортація українських дітей, яку здійснена російською владою, може містити елементи злочину проти людяності. Мали місце численні та повторювані порушення прав дітей: на ідентичність, на сім'ю, освіту, на доступ до інформації, на відпочинок, на дозвілля та участь у культурному житті та мистецтві, а також права на думку, совість і релігію, на здоров'я, на свободу та безпеку» (<https://www.radiosvoboda.org/a/zvit-obsye-pro-deportatsiyi-ukrayinskykh-ditey-rosiyeyu/32396448.html>).

Згідно цього Звіту, існує три основні сценарії вивезення українських дітей на окуповані або російські території: «Перший – це так звана «евакуація з міркувань безпеки» вглиб контрольованих Росією областей, подалі від зони бойових дій. Другий сценарій – передача українських дітей для усиновлення чи взяття під опіку російськими сім'ями. Над цим, зазначається, російська влада працює ще з 2014 року – після окупації Криму вони запустили програму «Потяг надії» («Поезд надежды»). Відповідно до неї, кожен охочий з будь-якої частини країни міг усиновити дитину з Криму, оскільки вони отримували російське громадянство».

Кореспондент АрміяInform Леся Медведенко розповідає, що на окупованих територіях рашисти проводять диспансеризацію дітей. Вони відправляють з РФ мобільні бригади лікарів. У багатьох випадках результати диспансеризації стають підставою для депортації дітей на територію РФ. Крім того, вони створюють цілий реєстр біологічного матеріалу майбутнього українського покоління, зокрема з ДНК. У результаті диспансеризації Росія має повні дані про українських дітей. Диспансеризація на тимчасово

во окупованих територіях – це страшно. Дитину забирають начебто на лікування, а на цій підставі її тривалий час можна утримувати на території РФ. Батькам з 4-річного віку дитини не оплачують супровід. Тобто дітей, які поїдуть без супроводу, можуть в подальшому передавати в російські родини. І це буде промивка мізків. В подальшому ці діти ходитимуть у російську школу, перебуватимуть у російському середовищі. Адже вони не будуть весь час у лікарні, тому це ще один механізм русифікації. (<https://armyinform.com.ua/2023/02/02/rosiya-vyrishuye-vlasni-demografichni-problemy-za-rahunok-deportacziyi-ukrayinskyh-ditej/>).

Загарбники вчиняють щодо громадян України злочини, які підпадають під визначення геноциду. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього була ухвалена Генеральною асамблеєю ООН у 1948 році. Країни-учасниці Конвенції, а їх на сьогодні 149, мають запобігати актам геноциду і карати за них під час війни та в мирний час. Конвенція визначає геноцид як дії, що здійснюються із наміром повністю або частково знищити національну, етнічну, расову, релігійну, етнічну групу як таку. Ознаки геноциду: вбивство членів групи або заподіяння їм серйозних тілесних ушкоджень; навмисне створення життєвих умов, розрахованих на знищення групи; запобігання дітям народженню та насильницька передача дітей з однієї групи до іншої; публічне підбурювання до вчинення таких дій» (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-bucha-viyska-rf-zlochyn/32283022.html>).

Україна намагається ідентифікувати незаконно вивезених Росією дітей. «Є повна інформація про 19 393 дитини, які депортовані до Росії. Дітей депортують і вчать ненавидіти Україну. На окупованих територіях перебуває понад 200 тисяч дітей. Тому реальна цифра може бути значно більшою». Про це заявив 13 травня 2023 року Президент України Володимир Зеленський під час свого візиту до Риму на спільній прес-конференції після годинної зустрічі з прем'єр-міністром Італії Джорджією Мелоні. Список з їхніми іменами передано Міжнародному комітету Червоного хреста. Саме він має повноваження відвідувати депортованих дітей та дізнаватися про умови їхнього утримання.

Нагадаємо, що в березні 2023 року Міжнародний кримінальний суд видав ордер на арешт президента Росії Володимира Путіна, вважаючи його винним у незаконній депортації тисяч дітей з України. «Як повідомила пресслужба суду, 17 березня 2023 року Палата досудового провадження II видала ордери на арешт Путіна та Марії Олексіївни Львової-Белової, яка є уповноваженою президента РФ з прав дитини. Путіна та Львову-Белову підозрюють у скоєнні воєнного злочину незаконної депортації та переміщення дітей з окупованих районів України до Російської Федерації, що відбувалося щонайменше з 24 лютого 2022 року. «Палата досудового провадження II на підставі клопотань Прокуратури від 22 лютого 2023 року постановила, що існують достатні підстави вважати, що кожен з підозрюваних несе відповідальність за воєнний злочин незаконної депортації населення та незаконного переміщення населення з окупованих районів України до Російської Федерації, що завдало шкоди українським дітям» (<https://www.eurointegrati-on.com.ua/news/2023/03/17/7158195/>).

Сім'ї рашистів, які хочуть взяти під опіку дитину з України, мають проходити спеціальні патріотичні курси. Існують «фінансові стимули» коштом місцевих і регіональних бюджетів. «Пріоритетнішим варіантом вважається всиновлення дитини, яка опинилася в Росії без опіки рідних. Таким дітям можуть змінювати імена, прізвища, а також дати і місця народження дитини – це значно ускладнює їхній пошук для повернення додому. Саме всиновлення ніяк

не фінансується, зазначають в ОБСЄ – втім, у деяких регіонах прийомним батькам виплачують 300 тисяч рублів одноразової допомоги» (<https://www.radiosvoboda.org/a/zvit-ob-sye-pro-deportatsiyi-ukrayinskykh-ditey-rosiyeyu/32396448.html>).

ОБСЄ наголошує на численних порушеннях прав дитини, зокрема права на ідентичність, на сім'ю, освіту, на доступ до інформації, на відпочинок, на дозвілля та участь у культурному житті та мистецтві, а також права на думку, совість і релігію, на здоров'я, свободу та безпеку. Діти примусово отримують так зване «патріотичне виховання». Їх змушують співати гімн РФ, відвідувати уроки історії, під час яких дітям розповідають, що Україна «завжди була частиною Росії, і їй законне місце – бути частиною Російської Федерації». У деяких регіонах дітей змушують вступати до молодіжних організацій – військово-патріотичних клубів у різних містах. «Порушення права на ідентичність відбувається «у численні різні способи», стверджує ОБСЄ. Так, дітей, які опинилися у таборах або під опікою в російських сім'ях, постійно змушують говорити російською мовою, відвідувати уроки з російської та «навіть вчать, що українська та білоруська мови є лише діалектами російської» (<https://www.radiosvoboda.org/a/zvit-ob-sye-pro-deportatsiyi-ukrayinskykh-ditey-rosiyeyu/32396448.html>).

Білорусь брала участь у незаконній депортації українських дітей. Про це йдеться у звіті Національного антикорупційного уряду, який виступає проти уряду Лукашенка, цитує Sky News. У документі зазначено, що 2150 українських дітей, у тому числі сиріт віком від 6 до 15 років, відправили до таборів та санаторіїв на території Білорусі (<https://babel.ua/news/94203-biloruska-opoziciya-zayavila-shcho-lukashenko-prichetnij-do-deportaciji-ponad-2-tisyach-ukrajinskih-ditey>). Отже, на часі видання Міжнародним кримінальним судом ордером і на арешт самопроголошеного президента Білорусі Олександра Лукашенка – винного у незаконній депортації тисяч дітей з України.

Дмитро Лубінець, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини на шпальтах LB.ua наголошує, що геноцид за міжнародними правовими нормами є воєнним злочином. Це пряма відповідальність вищого керівництва РФ, які неодноразово у публічних заявах зізналися в тому, що масово вивозили українських дітей на свою територію чи територію, яка окупована. Усиновлення українських дітей у РФ – незаконне, адже за міжнародними та національними нормами для того, щоб іноземці могли усиновити нашу дитину потрібно повідомити Україну та отримати на це згоду, якої наша країна не надавала. Утім Росія обходить такі заборони, надаючи українським дітям російське громадянство.

Дітей у РФ тримають як заручників, не надають інформацію про них і роблять все, щоб вони не виїхали з території країни-агресора. Діти, які були депортовані та були повернуті українською державою додому свідчать про психологічний тиск і не належні умови перебування. Зокрема, деяким погрожували відправленням в інтернати та брехали, що від них відмовилися батьки. Також дітям розповідали, що деяких українських міст вже не існує та твердили що це, Україна спричинилась до розв'язання російсько-української війни, а не Росія (https://lb.ua/blog/dmytro_lubynets/554338_vikradennya_ukrajinskih_ditey-tse.html).

Радник голови Офісу президента Михайло Подоляк повідомив, що в Росії знущалися з депортованих з України дітей. Ті неповнолітні, які мали сміливість сказати: «Слава Україні!», загадково зникали. Діти, яких вдалося повернути до України, розповідають, що їм погрожували ізоляцією, інтернатом, били палицями. Їм говорили, що від них відмовилися батьки і вони тепер «діти росії».

Анна Долгарева – рашистська пропагандистка, поетеса та військовий журналіст в етері російських телеканалів видала людиноневисницьку заяву щодо свого розуміння так званої «денацифікації» України: «Денацифікація можлива чисто фізично. Треба просто знищити тих, хто з нами воює, і виростити їхніх дітей в «руськам духе».

Про ситуацію, що склалася з депортованими українськими дітьми, розповіла юристка Регіонального центру прав людини (RCHR) Катерина Рашевська: «Зараз в РФ розробляються програми саме для підлітків. Дитячий омбудсмен російської федерації Марія Львова-Белова почала прямо казати, що це «трудніє діті». А річ у тому, що частина цих дітей були волонтерами в Маріуполі. Оця історія про дітей, які кричали «Слава Україні!», співали український гімн і ненавидять російського президента, ми припускаємо, що це була ця група дітей-підлітків з Маріуполя. Недарма їх спійшно передали у російські родини, проте деяким вдалося повернутися, перед новим роком за сприяння Уповноваженого ВРУ з прав людини Дмитра Лубінця повернувся хлопчик саме з цієї групи» (<https://armyinform.com.ua/2023/02/02/rosiya-vyrishuye-vlasni-demografichni-problemy-za-rahunok-deportacziyi-ukrayinskykh-ditej/>).

Цій трагедії має бути покладений край. Треба зупинити появу новітніх яничарів і манкуртів, павликів морозових...

Не можемо дозволити, аби дівчатка з Маріуполя й Мелітополя, Херсона й Бердянська виспівували:

*Я маленькая девочка, танцую і паю,
Я Путіна не відсла, но вьсо-такі люблю.*

Маємо рятувати майбутнє української нації.

Вікторія О. РОМАНЧУК

Пес Патрон. Малюнок Юліани Романчук. 6 років